

'Falske sandheder i livet' er den seneste bog fra den populære filosof Morten Albæk. Vores anmelder undrer sig. Og bliver næsten overbevist. Foto Gyldendal/Jericho production

ANBEFALET

Hvorfor elsker læserne Morten Albæk?

af Søren Høgh Ipland @sorenipland

Morten Albæk skriver bøger, som anmelderne hader, og læserne elsker. Senest med bogen 'Falske sandheder i livet', der handler om de ofte helt forkerte normer, som vi mere eller mindre blindt indretter vores liv efter. Tid er penge, succes gør dig lykkelig, man er, som man er – og syv andre flokler, som vi ifølge Albæk skal aflære.

De kritiske anmeldere hæfter sig ofte ved, at Albæk skyder lige rigeligt fra hoften. At pointerne sjældent er velunderbyggede. Til det kan man bemærke, at den filosofiuddannede erhvervsleder ikke skriver lærebøger. For sigtet er tydeligvis, at de fleste skal kunne være med uden at gabe kæberne af led.

Ikke desto mindre er der noget rammende i kritikken. Når Albæk fx skal argumentere for, at personlighed er noget, der udvikler sig gennem hele livet, sker det med henvisning til ét studie, lidt løse causerier og et par anekdoter. Men store spørgsmål kræver store udfordringer, så det havde været interessant at høre, hvad andre studier viser? Findes der måske endda modstridende beviser, som kunne nuancere billedet?

Et andet eksempel er i afsnittet om selvkærlighed, hvor Albæk *en passant* nævner, hvordan det såkaldte Blue Zones-studie "viser, at det forlænger ens levetid betragtelig mere at have tætte relationer og være socialt integreret end at motionere, være slank eller lægge smøgerne på hylden."

Her kunne der have været en note om, at Blue Zones bl.a. er blevet kritiseret for at bygge på usikre data om forsøgspersonernes aldre. Det er i småtingsafdelingen, men et eksempel på en modhage, som Albæk sagtens kunne have med uden at svække sit argument.

Et andet kritikpunkt fra anmelderne er, at Albæks bøger er lykkekage-agtigt lommefilosofiske. Og når man læser 'Falske sandheder i livet', føles det da også af og til som at overvære en konfirmationstale. Altså den slags, hvor simple pointer krydres med løsrevne citater fra filosoffer for at bidrage med noget 'dybde'.

Men læserne elsker Albæks bøger, som har en tendens til at lande på bestsellerlisterne. Hvorfor?

Jo, måske er det lommefilosofiske faktisk en styrke. Albæk skriver joviale og ofte morsomme tekster, som er vældigt relaterbare for os jævne danskere. Der er noget med ungdomskæresten, det svære familieliv, karriereambitioner – og så er det krydret med små filosofi-faglige indslag, som de fleste af os aldrig ellers ville have stiftet bekendtskab med.

Albæk bedriver også noget, som man måske kunne kalde for normkritik. Det er en god ting — og det er rigtig godt, at den slags ikke bare overlades til fagfilosoffer og idéhistorikere. De har det nemlig med at skrive, så ingen gider at læse dem. Fordi de er skolet til at vægte fagligheden *über alles*.

Albæks tilgang er nærmest den omvendte, hvor hensynet til publikum muligvis vejer tungere end tænkningens kvalitet.

Denne anmelders personlige smørhul ligger nok et sted mellem de to poler.

Så hvad er dommen? Er du på hjemmebane i filosofihistorien, så løb skrigende væk. Men har du altid haft lidt for travlt til at afmontere de givne sandheder, så er det måske ikke helt dumt at få sat en grundtvivl i livet af Albæk.